

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden héten egyszer: csütörtökön.

ELŐFIZETÉS:		Szerkeszti:	SZERKESZTŐSÉG:
Község- és körjegyzőknek		GRÓF LÁZÁR ÁDÁM,	Udvarhely vármegye székházában,
Egész évre	6 K	vármegyei főjegyző.	1. em. 13. ajtó.
Magánosoknak	10 K	Kiadja:	KIADÓHIVATAL:
A „Székely-Udvarhely” elő-		BETEGH PÁL könyv- és ujságkiadó.	Betegh Pál könyv- és ujságkiadó-
fizetőinek	8 K		hivatala, Kossuth-utca.
Egy példány 50 fillér.			

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

3638—1903. alisp. szám.

Valamennyi elsőfokú iparhatóságnak.

Kereskedelemügyi miniszter ur földmivelésügyi miniszter ural egyetértőleg, azon hozzá intézett kérdésre, hogy a törvény vagy rendeletben előforduló »kisbirtokos« elnevezés alatt kik értendők? a 77862—902. szám alatti válaszában azon kijelentést tette, hogy kisbirtokosnak tekintendő minden gazda, kinek gazdasága, birja azt akár mint tulajdonos, akár mint bérlő, vagy haszonélvező, a 100 kataszteri holdat meg nem haladja.

Miről czímet értesitem.

Székelyudvarhely, 1903. április 21.

Dr Damokos,
alispán.

3662—903. alisp. szám.

Valamennyi főszolgabíró és állami anyakönyvvezető urnak.

A katonai egyéneknél előforduló születések,

halálesetek és házasságok nyilvántartása és tanúsítása tárgyában 3112—895. M. E. sz. alatt kibocsátott körrendelet módosítása tárgyában folyó évi 163. M. E. szám alatt kiadott s a Belügyi Közlönyben megjelent körrendelet pontos betartására figyelmét ez uton is felhívom.

Székelyudvarhely, 1903. április 22.

Dr Damokos,
alispán.

14,979. I—a. 1903. B. M. számú körrendelet.

A védköteles házassulók nősülhetése felől hivatalból adandó értesítés tárgyában.

(Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének).

A védköteles korban álló egyének házasságkötése alkalmával az állami anyakönyvvezetők, illetőleg a házasságkötésnél közreműködni jogosult polgári tisztviselők részéről követendő eljárás szorosabb meghatározása tárgyában valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez 1900. évi 78,994. sz. a. intézett körrendeletem¹ szerint, ha a nősülendő más községben, illetőleg anyakönyvi kerületben kéri kötendő házasságának kihirdetését, mint a mely község részéről sorozás elé állított vagy állítandó, vagy ha a kihirdetés elrendelésére hivatott anyakönyvvezető nem egyzersmind községi tisztviselő (előljáró) is, vagy végre, ha a kihirdetés alól felmentés kéretik, az anyakönyvvezetőnek, illetőleg a kihirdetés alóli felmentés megadására jogosított tisztviselőnek, — ha csak a nősülendő életviszonyait személyesen közvetlenül nem ismeri — az illetőségi sorozó eljárás illetékes tisztviselője által díjmentesen kiállítandó igazolványt kell követelni arra nézve, hogy a nősülendőnek a védtörvény szempontjából nősülési engedélyre szüksége nincs.

¹ B. K. 1900. évf. 386. lapján.

Minthogy azonban a házasság felek érdeke kívánatosabbá teszi, hogy a kérdéses igazolvány hivatalból adandó bélyegmentes értesítéssel is helyettesíthető legyen: ennél fogva a már idézett 78,994 számú körrendeletet az igazságügyi és pénzügyminiszter urakkal egyetértőleg olyképp módosítottam, illetőleg egészítem ki, hogy az esetre, ha az érdekelt felek akár személyesen, szóval vagy írásban, akár az anyakönyvvezető vagy községi jegyző útján hivatalos uton azt kéri a sorozó járás illetékes tisztviselőjétől, hogy a nősülendő által megjelölt anyakönyvvezető hivatalos uton értesítse arról, hogy a nősülendő nősülési engedélyre nem szorul, a nevezett tisztviselő a kérdéses értesítést hivatalból és ennek folytán késedelem nélkül megadni tartozik.

E mellett — a mint már jeleztem is — természetesen kivételes sürgős esetekben fennmarad annak a lehetősége is, hogy a járási tisztviselő a nősülhetés kérdésében a felek számára azok határozott kérelmére bélyegköteles igazolványt állítson ki és ezt közvetlenül szolgál-tassa ki.

Felhívom, hogy jelen rendeletemet a hatósága területén működő összes anyakönyvvezetőkkel s a törvényhatóságnak a házasságkötés körüli közreműködésre jogosított polgári tisztviselőivel közölje, a sorozó járási tisztviselőket pedig megfelelően utasítsa.

Budapesten, 1903. április 2.

A miniszter helyett:

SZELL IGNÁ CZ s. k.,
államtitkár.

3475—1903. alisp. sz.

Valamennyi főszo l g a b i r ó é s á l l a m i a n y a k ö n y v v e z e t ő u r n a k .

Belügyminiszter urnak a védköteles házasságkötés felől hivatalból adandó értesítés tárgyában 14979. sz. alatt kiadott körrendeletét ahoz való alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1903. április 20.

Dr Damokos,
alispán.

(M á s o l a t.)

20442—903.

B. M. számú körrendelet.

III—b.

Glina helység területén a házasságkötés eltiltó szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.

(Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak.)

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. évi január hó 29-én 82172 sz. a. átiratában közli velem, hogy vett értesülése szerint a horvát-szlavon-dalmát kir. orsz. kormány 1902. évi november hó 27-én 90662 sz. a. jóváhagyta a glinai kir. járási hatóság által kiadott azon rendelet, melylyel a házasságkötés Glina helység

területén, — a fennálló házasságkötési szabályok 17. §-ában és az ezen §-t kiegészítő későbbi rendeletekben — bizonyos vidékek lakóinak biztosított jogok épségben tartása mellett eltiltotti.

Miről (Czimet) közhírré tétel végett értesítem.

Budapesten, 1903. évi márczius hó 23-án.

A miniszter helyett:

GULNER s. k.,
államtitkár.

Min dhárom főszo l g a b i r ó u r n a k , Székelyudvarhely város polgármesterének.

Miről értesítem.

Székelyudvarhely, 1903. április hó 18-án.

Dr Damokos,
alispán.

Sz. 61221—902. V—c.

(Másolat.)

Körrendelet

valamennyi törvényhatóságnak.

A Pittsburgban (Északamerikai Egyesült Államok) székelő cs. és kir. consul egy a közös külügyminiszter ur által velem közölt jelentésében az Egyesült-Államokban nagyszámmal létező s „közjegyző” — „magyar vagy hazai ügyvéd” — „jog és pénzbeszedő iroda” stb. czimnek alatt szereplő magánügynökök abbéli eljárására hivta fel figyelmemet, mely szerint csak az Egyesült-Államokban elhalt magyar állampolgárok után itthon családtagok részére különféle egyesületektől vagy vállalatoktól járó s a consul által hivatalból közvetített haláleseti jutalékoknak, vagy baleseteknél a consul által a mulasztó munkaadótól vagy vállalatától birói uton vagy bíróságon kívül kieszközölt kártérítési összegeknek felvételére, az itteni felektől meghatalmazást szerezve, a consul által folyamatba tett ügybe avatkoznak, s működésükért aztán gyakran a felek részére járó összeg tekintélyes részét felemészlő díjakat számitanak fel, némely esetben pedig a nem létező hagyaték fölött (a biztosítási összeg nem képez hagyatékot) gonduokul, vagy az itteni kiskorúak részére gyámul rendeltetvén ki magukat, ezen fölösleges kirendelésüket legalább is nagy díjak felszámítása által szintén a felek érdekeinek rovására használják fel.

Ezen consuli jelentés szerint a jelzett beavatkozásnak oka főleg az itteni hatóságok azon — gyakran hónapokra terjedő késedelmes eljárásában keresendő, melyet ezek a consul által a kérdéses összegeknek az érdekelték részére való felvételéhez szükséges meghatalmazásoknak megküldése, a további igényekről való lemondást tartalmazó okiratnak a felek részéről leendő aláírása, a kiskorúaknál pedig gyámrendelés s a gyámrendelő végzés megküldése iránt hozzájuk intézett megkeresések teljesítése körül tanúsítanak s mely késedelmes eljárást az említett ügynökök a beavatkozásra felhasználják.

Ugyancsak a nevezett consul azon vissza-

élésre is figyelmeztet, melyet az ily ügynökök által kért meghatalmazásoknak a hazai községi előjáróságok, vagy a községi, illetőleg körjegyző által való láttamozása és hivatalos pecséttel való ellátása előmozdíthat, a mennyiben az említett magánügynökök a consulnak a haláleseteknél való kártérítési igények érvényesítésére irányuló tevékenységét meg is hiúsíthatják az által, hogy az elhalt után igényt tartó itteni családtagoktól kiállított s a községi előjáróság hitelesítésével ellátott meghatalmazás birtokában, a baleset folytán felelős munkaadóval a consulatus által kieszközölt, azonban még kezeihez nem vett szabályszerű meghatalmazás hiányában a consul részéről még föl nem vehető kártérítés: összegnél alacsonyabb összegben való kiegyezést ajánlanak meg, melyet a munkaadó, mint reá előnyöset természetesen szívesen fogad.

Igaz ugyan, hogy az ily kiegyezés azon okból, mivel a külföldön kiállított meghatalmazáshoz az északamerikai Unio legtöbb államának kérvénye szerint az Egyesült-Államok külföldi követségének, consulatusának vagy a külföldi, tehát nálunk kir. körjegyzőnek hitelesítése szükség, birói uton érvényesíthető lenne, azonban a szükséges perköltség hiánya folytán az ily kiegyezésnek utólag való érvénytelenítése a károsult felek részéről rendszeren meg sem kíséreltetik.

Mint hogy a fentebbiek szerint az említett consuli megkeresések késedelmes teljesítése s a jelzett meghatalmazásoknak a községi előjáróságok által való láttamozása és azoknak a községi pecséttel való ellátása a consulatusoknak a felek érdekében, hivatalból kifejtett tevékenységét sikerességben kockáztatva, az itteni érdekelt felek, köztük esetleg gyámhatóság alatt álló személyek károsi ásat eredményezhetik: felhívom a czimet, intézkedjek, hogy az északamerikai Egyesült-Államokban székelő cs. és kir. consulatusoknak az itteni felek Amerikába érvényesítendő magánjogi igényeire vonatkozó megkeresései a felek érdekében haladék nélkül teljesítenek, a községi előjáróságok pedig figyelmeztessenek, hogy az északamerikai Egyesült-Államokban leendő használatra szolgáló meghatalmazásokon a felek személyazonosságának az ottani legtöbb állam törvényei szerint jogerőt nélkülöző előjárásági igazolásától tartózkodjanak.

Budapest, 1903. évi április hó 9-én.

A miniszter meghagyásából:
KAFFKA LASZLÓ s. k.,
miniszteri tanácsos.

3599—903. alisp. sz.

Valamennyi község előjáróságának.

Belügyminiszter ur által 61221 szám alatt kiadott körrendeletet szigoru ahhoz való alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1903. április hó 21-én.

Dr Damokos,
alispán.

3663—903 alisp. sz.

Valamennyi főszolgabíró és állami anyakönyvvezető urnak.

Belügyminiszter urnak, az anyakönyvi utasításnak a halálesetekről hivatalból adandó értesítésre vonatkozó 79 edik § módosítása tárgyában 7489 I—c. sz. a. kiadott körrendeletét midőn szigoru betartás végett közlöm, egyidejűleg értesitem, hogy a használandó nyomtatványok megküldése iránt intézkedtem s abból, az anyakönyvvezetőknek kérésére, a szükséglethez mérten megfelelő mennyiséget juttatok.

Székelyudvarhely, 1903. április hó 22-én.

Dr Damokos,
alispán.

7489—903. B. M. számú körrendelet.

I—c.

Az anyakönyvi utasításnak a halálesetekről hivatalból adandó értesítésről szóló 79. §-ának módosítása tárgyában.

(Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Az 1894: XXXIII. t. cz. 91. §-a alapján az állami anyakönyvek vezetése tárgyában kiadott 1895. évi 60000 számú Utasítás* 79. §-át az érdekelt miniszter urakkal egyetértőleg olyképmódosítom, hogy a fegyveres erő és a csendőrség ideiglenesen szabadságolt, továbbá nem tényleges állományu egyéneinek, valamint a népfelkeltési kötelezettségben álló egyéneknek s végül a katonai (honvéd, csendőr (nyugdíjban vagy másnemű katonai ellátásban álló özvegyeknek vagy árváknak elhalálozásáról, a fentidézett 79. §-ban megjelölt hatóságok, jövőre nem anyakönyvi kivonatlat. hanem az alábbi minta szerint díj- és bélyegmentesen kiállítandó tanusítványal értesítendőek.

Felhívom, hogy jelen rendeletemet a hatósága területén működő anyakönyvvezetőkkel s a többször idézett 79. §-ban megjelölt azon polgári hatóságokkal, melyeknek a kérdéses, katonai célokra szolgáló tanusítványok hivatalból megküldendőek, haladéktalanul közölje.

Megjegyzem, hogy ugy a jelen körrendeletem, valamint a m. kir. miniszteriumnak, a katonai egyéneknél előforduló születések, halálesetek és házasságok nyilvántartása és tanúsítása iránti 163—903 M. E. számú módosító rendelete** alapján kiállítandó tanusítványokat az anyakönyvi kezelési nyomtatványok közé felvettem és a Légvárosi testvérek budapesti könyvnyomda czéget felhívtam, hogy a kérdéses nyomtatványokból rendszer készletet tartson.

Budapesten, 1903. évi április 8-án.

A miniszter helyett:
SZÉLL IGNÁCZ s. k.,
államtitkár.

* R. T. 1895. évf. I. kötet, 462. lapon.

** A. B. K.-ben egyidejűleg közöltetik.

Melléklet a 7489—903. B. M. sz. körendeletéhez.

T a n u s í t v á n y

(a 7489—903. B. M. számú körendelet alapján.)

A i anyakönyvi kerület 1 évi halotti anyakönyvébe szám alatt bejegyeztetett a következő haláleset:

Az elhunyt családi és utóneve:

Az elhunyt katonai (katonai ellátási) viszonyszoja:

Az elhunyt házastársának családi és utóneve:

A halálozás ideje és helye:

Kelt 1 évi hó

..... napján.

(P. H.) anyakönyvvezető.

IV. Személyi hírek.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körölvények.

(Másolat.) Borsodvármegye alispánjától.
5287—1903. alisp. sz.

Valamennyi vármegye alispánjának és valamennyi törvényhatósági joggal felruházott város polgármesterének.

Fölkérem, hogy 1854. évi október hó 5-én Klein Fülöp és Sommer Beti szülöktől Tiszaszent-Imrén született Klein Simont törvényhatósága területén nyomoztatni s feltalálása esetén illetőségi viszonyaira tüzetesen kihallgatni sziveskedjék.

Miskolcz, 1903. április 8.

TARNAY s. k., alispán.

3572—903. alisp. sz.

Mindhárom fősolgabírónak és Udvarhely város polgármesterének.

Fentti megkeresést további eljárás végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1903. április 24.

Alispán helyett:

Gr. Lázár, főjegyző.

(Másolat.) Mosonvármegye alispánjától.
2557—1903. alisp. sz.

M e g k e r e s é s.

Venzsik András, Bucsán nyitrai megyei születésű 38 éves, evang. vallású, nős, volt köpcsényi lakos 1902. évi október hó 5—13-ig a pozsonyi

m. kir. állami kórházban ápolgatván, az utána felmerült gyógyköltségeknek ki által leendő megteremtése tárgyában nevezettnek kihallgatása vált szükségessé. Minthogy azonban ápoltnak tartózkodási helye ismeretlen, megkeresem az összes társhatóságokat, miszorint nevezett törvényhatóságuk területén köröztetni sziveskedjék arra nézve, hogy közvetlen a kórházba jutása előtt Popper Lajos köpcsényi lakosnál, mint cseléd állott-e szolgálatban.

Amennyiben a fenti megkeresésemre f. évi június 1-ig hivatalomhoz értesítés be nem érkezik, a nyomozást eredménytelennek fogom tekinteni.

M.-Ovár, 1903. évi április 2-án.

ŐSHEGYI s. k., alispán.

3409—903. alisp. sz.

Mindhárom fősolgabíró urnak és Székelyudvarhely város polgármesterének.

Fentti megkeresést további eljárás végett kiadom.

Székelyudvarhely, 1903. április 22

Dr. Damokos,
alispán.

3582—903. alisp. sz.

Valamennyi község elöljáróságának.

Közhirre tétel végett értesítem, hogy szentegyházasoláshfalvi Tankó Áronnál egy darab két éves pejszörű kancza (3 lába fehér) csikó van felfogva.

Székelyudvarhely, 1903. április 24.

Alispán helyett:

Gr. Lázár, főjegyző.

(M á s o l a t.)

Sz. 30.200

M. kir. honvédelmi miniszter.

VIII-a.

Udvarhelyvármegye közönségének.

K ö r r e n d e l e t.

Minthogy a folyó 1903. évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslat az országgyűlés által mindeddig meg nem szavaztatott s így most már nincs kilátás arra sem, hogy az idei fősorozás, a folyó évi márczius 20-áról 23500 - VIII-a szám alatt kiadott körendelet értelmében hozzám már nagyrészt ismételtlen fölterjesztett ujonczozási, utazási és működési tervek alapján, a folyó évi május 4-ével megkezdhető és a folyó évi június hó 20-ig terjedő időtartam alatt befejezhető legyen, fentebb idézett rendeletem kapcsán ezennel elrondelem, hogy az ez idei fősorozás egyelőre és további rendeletemig ismételtlen elhalasztassék, s erről a sorozó járási tisztviselők, azonnali közhirre tétel végett, haladéktalanul értesíttessenek.

Miután azonban a folyó évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslat a törvényhozás által talán mégis akként és oly időpontban fog elfogadtatni és törvényerőre emeltetni, hogy annak alapján az immár több ízben ismételen elhalasztott ez idei fősorozás a folyó évi június 2-ától folyó évi július 25-ig terjedő időszak alatt végrehajtható lesz, ennél fogva és az elől említett, valamint a mult évi 70000—VIII-a. szám alatt kiadott rendeletem kapcsán, felhívom a törvényhatóságot, hogy a folyó évi ujonczozási, utazási és működési tervezeteket, az imént említett 70000 számú rendeletemmel megküldött minta szerint, az illetékes cs. és kir. hadkiegészítési kerületi és honvédkiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg, ismételten s oly módon állapítsa meg, hogy az ez idei fősorozás, esetleg a folyó évi június 2-ától folyó évi július 25-ig terjedő időtartam alatt legyen foganatosítható és végrehajtható.

Ismételen megjegyzem ezuttal is, hogy ezen utazási és működési tervekben a vasárnapok és római katolikus (esetleg protestáns) ünnepnapok, valamint azon sorozó járásokban, hol gör. kel. vallásnak nagyobb számban fordulnak elő, a görög keleti ünnepnapok is, működési napokul föl nem vehetők, illetve görög-keleti ünnepnapokon csakis oly községekből (körjegyzőségi csoportokból) vezethetők elő állításkötelesek, a mely községekben (körjegyzőségi csoportokban) görög keleti vallásuk vagy éppen nem, vagy csak elenyésző csekély számban találhatók.

Az egyetértőleg ujonnan szerkesztendő tervezetek, melyekbe a sorozó bizottságok polgári

elnökeinek és polgári orvosainak nevei, valamint a felhívott állításkötelesek összes száma is pontosan bejegyzendő, hozzám esetleges jóváhagyás végett mielőbb, de legkésőbb folyó évi május 15-ig okvetlen felterjesztendő.

Azonban kivételesen megengedem ezuttal is, hogy az illetékes hadkiegészítési kerületi és honvédkiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg megállapított utazási és működési tervezetek, az idő előrehaladottságára való tekintettel, a sorozó járási tisztviselőkkel, még hozzám leendő felterjesztésük előtt, előzetes tájékozással végett közölthessenek.

A folyó évi februárius 19-ről 5000—VIII-a. szám alatt kelt rendeletemmel már megküldött nyomtatványokkal való elbánást, nemkülönbe az utóállítások beszüntetését, az időelélti önkéntes beléphetést, valamint a vegyes felülvizsgálatokat és a külföldön tartzkodó magyar honosságu állításkötelesek megvizsgálását és sorozó bizottság elé vezettetését illetőleg ezuttal ismételen csak ezen most említett 5000—VIII-a. és a fennebb már hivatkozott 23500—VII-a. számú körrendeletben ezek iránt foglaltakra utalok s az ezen körrendeleteimben foglalt rendelkezéseim pontos betartására a törvényhatóság különös figyelmét újból felhívom.

Budapesten, 1903. évi április 19-én.

FEJÉRVÁRI s. k.,
honvédelmi miniszter.

